

İÇ MEKAN BİTKİLERİNİN ÜRETİM YÖNTEMLERİ

Genel olarak iki çoğaltma tekniği vardır.

- 1- Generatif Üretim (Eşeyli Üretim)
- 2- Vegetatif Üretim (Eşeysiz Üretim)

GENERATİF ÜRETİM (EŞEYLİ ÜRETİM)

A) TOHUM İLE ÜRETİM : Bu üretim şeklinde esas dişi ve erkek eşey hücrelerinin birleşmesi sonucu tohum oluşması ve bununla yeni bir bireyin ortaya çıkması olduğu için bu üretim tekniğinde üretim aracı "tohum"dur.

İÇ MEKAN BİTKİLERİNDE ÜRETİM

İç mekan bitkilerinin yetiştirilmesinde en çok kullanılan yöntem, tohum ile üretilmektedir. Çiçek açan süs bitkilerinin tümü tohum ile üretilmektedir. Bu üretim için üstün nitelikli tohumlar kullanılmalıdır. Üstün nitelikli tohumların başlıca özellikleri; çimlendiği zaman ait olduğu tür ve çeşidi vermeli, başka ürün ve yabancı ot tohumlarıyla karışık olmamalıdır.

<https://www.dersimiz.com/meslekler-hakkinda-bilgiler/tohumculuk-teknikeri-22512.html>

Çimlenmeyi Etkileyen Çevre Koşulları;

a- **Su;** Çimlenmenin ilk basamağı suyun tohum tarafından emilmesidir. Tohum ve tohum kabuğunun özelliği suyun emilebilmesi için önemlidir. Tohumlarda çimlenme sıcaklık ve nem yönünden yoğun olan üst yüzeyde oluşur. Sulama sık yapılmalı ama fazla olamamalıdır. Sabah saatlerinde sulama yapılmalıdır. Aşırı sulama zararlıdır ve havalanmayı sağlamadığı için çürümelere yol açar.

<https://www.dersamani.net/bir-tohumun-cimlenmesi-sirasinda-gerceklesen-olaylar-nelerdir.html>

<https://www.populertarim.com/tohumun-cimlenme-karar-almasini-saglayan-hucre-grubu-bulundu>

b- Sıcaklık; Sıcaklık, çimlendikten sonra fidelerin büyümesine etki yapar. Çimlenme için gerekli sıcaklıktan daha az bir sıcaklık fidelerin büyümesi için yeterlidir.

c- Oksijen; Oksijen azlığının çimlenme üzerinde etkisi önemlidir. Oksijen az olursa çimlenme durmasa bile gecikir. Aşırı sulanmalarda drenajın yetersiz bulunduğu ortamlarda oksijen azlığı meydana gelir.

d- Işık; Fidelerin sağlıklı büyümesi için ışık oldukça önemli bir etmendir. Işığın az olduğu durumlarda ince, uzun, zayıf fideler oluşur. Işığın yeteri kadar sağlanması durumunda kısa, güçlü ve bodur sağlıklı fideler yetiştirilir. Fazla sıcaklık fidelerin ölmesine sebep olur.

B) SPOR İLE ÜRETİM: Eğrelti olarak bilinen çiçeksiz bitkiler spor ile üretilir. Spor tek hücreden oluşmuştur ve nemli ortamlarda yaşar. Çoğunlukla çizgi veya noktalar halinde yaprakların alt yüzeyinde üretilir. Bazen de yaprak kenarları boyunca oluşurlar. Sporlar olgunlaşınca kese çatlar ve sporlar dağılır. Uygun ortam bulunca çimlenerek büyür ve yeni bir bitki meydana gelir.

<https://www.mailce.com/wp-content/uploads/2017/02/egrelti-otu-nedir-faydalari-nelerdir.jpg>

http://www.baharkilic.org/post/2011/03/18/Eseysiz-ureme.aspx?hc_location=ufi

VEGETATİF ÜRETİM (EŞEYSİZ ÜRETİM)

Bitkilerin kök ve sürgün oluşturabilen veya başka bir bitkiyle kaynaşıp gelişebilen beden parçaları, kol, soğan ve yumrular gibi özelleşmiş organlarıyla yapılan üretime "eşesiz üreme" denir. Bunlar genç sürgünler, kökler, kollar ve yapraklardır.

A) **ÇELİK İLE ÜRETİM:** Bir bitkinin gövde, yaprak veya kökler gibi organlarının ana bitkiden kesilerek uygun koşullar altında köklendirilmesine çelikle üretim adı verilir. Gövde ve yaprak çeliklerinde kök oluşumunu sağlayıcı önlemler alınır. Bu yöntem, ucuz, basit ve oldukça çabuk olması yönünden tercih edilir.

İÇ MEKAN BİTKİLERİNDE ÜRETİM

- Çelik ile üretme tekniği, üretilecek olan bitkinin gövde, kök veya yaprak parçasından yeni bir bitki oluşturma tekniğidir.
- Çelik ile üretim, genellikle çimlenme engeli yüzünden, tohumunun çimlenmesi uzun süren bitkilerin kolayca çoğaltılması amacıyla kullanılan bir yöntemdir (Ürgeñç 1992).

İÇ MEKAN BİTKİLERİNDE ÜRETİM

- Özellikle herdem yeşil veya yarı herdem yeşil yapraklı türlerin hemen hemen hepsinde tohumla üretim zaman aldığı ve buna rağmen istenilen nitelikler yeni oluşan bitkide var olmadığı için bu türler genellikle çelikle üretilmektedir (Ürgeç 1992).

- Anaç bitkiden alınan çeliğin kök oluşturması başlıca amaçtır. Çeliğin kök oluşturabilmesi için uygun çevre koşullarının sağlanması gerekmektedir (Hepcan 1992).
- Ayrıca çelik alınacak anaç bitkinin her türlü hastalık, don, kuraklık ve zararlardan etkilenmemiş sağlıklı ve iyi gelişmiş bitkiler olması gerekmektedir (Anonim 2007).
- Genel olarak yılın her mevsiminde çelik almak mümkündür. Örneğin; dar ve geniş yapraklı herdem yeşil türlerin yıl içinde bir veya daha fazla büyüme dönemi bulunmaktadır. Çelikler bu dönemlere göre alınabilir (Anonim 2007).

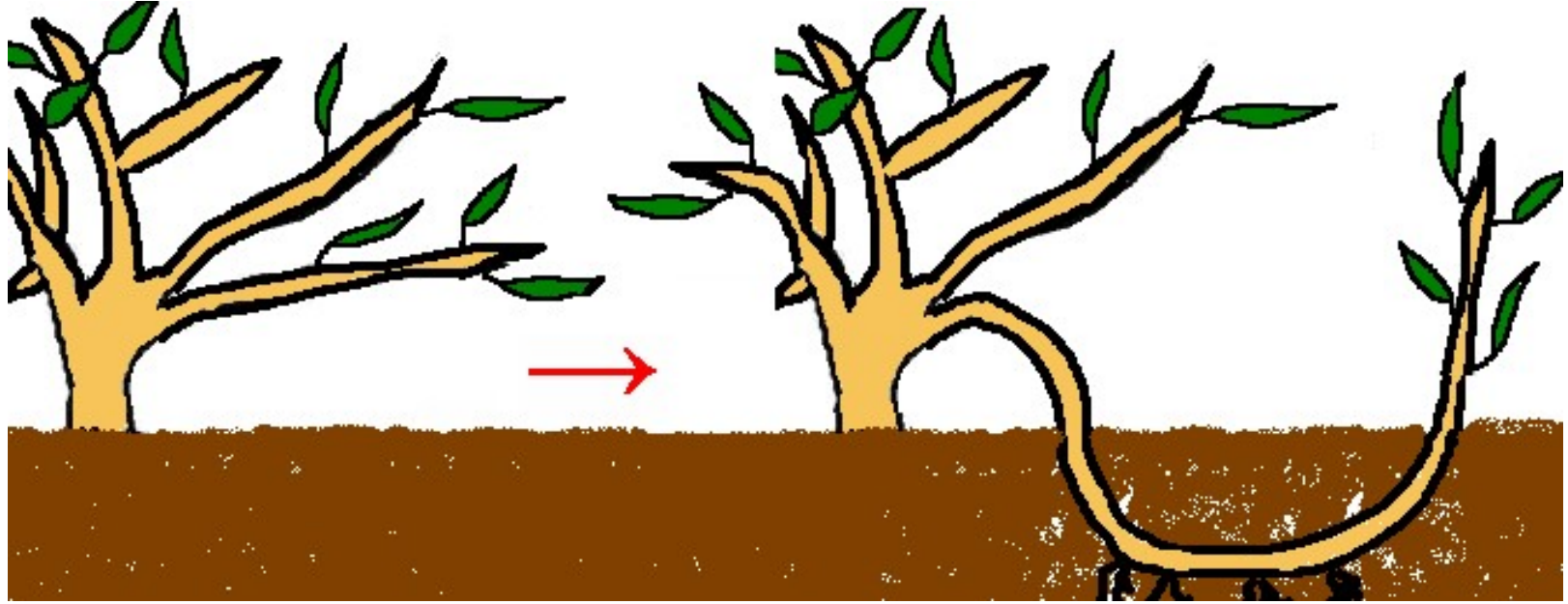
Çelikle Çoğaltma Yöntemleri

- Gövde veya dal çeliği
- Yaprak çeliği
- Yaprak göz çeliği
- Kök çeliği

<https://www.sorhocam.com/etiket.asp?sid=6&asi-ile-uretim/>

B) AŞI İLE ÜRETİM: Aşı iki bitki parçasını birleştirip tek bir bitkiymiş gibi büyümesini ve gelişmesini sağlamaktır. Üzerine aşı yapılan ve koku oluşturan kısma "anaç" adı verilir. Bitkinin gövde ve dallarını oluşturan kısmına "kalem" adı verilir. Anaç üzerine takılacak parça niteliğine göre aşılar "göz" ve "kalem" aşıları olmak üzere iki gruba ayrılır.

<http://www.biyodoc.com/08/daldırma-ile-ureme-nedir-hangi-canlilarda-gorulur.html>

C) DALDIRMA İLE ÜRETİM: Ana bitkiye bağlı bir şekilde gövdenin yada sürgünün köklendirilmeye alınmasına daldırma ile üretim adı verilir. Köklenen gövde kendi kökleri üzerinde büyüyen yeni bir bitki elde etmek amacıyla ana bitkiden ayrılır. Kullanılacak bitkilerin dallarının kıvrılabilecek ve esnek nitelikte olması gereklidir. İyi nem, iyi havalanma ve uygun sıcaklıkla yapılan üretimde, üretilen bitkiden çelikle üretimden daha hızlı bir üretim sağlanabilmektedir.

İÇ MEKAN BİTKİLERİNDE ÜRETİM

<https://defteriniz.com/kalatya-calathea-yetistiriciligi-ic-mekan-bitkileri-uretimi/162699/>

C) AYIRMA İLE ÜRETİM: Yumrular, yumru kökler, soğanlar ve yalancı soğanlar gibi gövde ve kök yapısına sahip bitkiler ayırma ve bölme yöntemiyle üretim yapılmaktadır. Soğanlar ve soğanımsı gövdeler gibi doğal olarak ayrılabilen kısımlardan yararlanılarak yapılan çoğaltma işlemine "ayırma" adı verilir. Bitkilerin gövde ve kök yumrularının kesilerek parçalara ayrılmasıyla yapılan çoğaltmaya "bölme" adı verilir.

KAYNAKLAR

- Anonim, 2007. Bahçecilik- Çelikle Üretim, Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi. Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara.
- Hepcan, Ş. 1992. İzmir Çevresinde Kıyı Şeridi Örtüsü İçinde Yer Alan Bazı Bitkilerin Çeliklerinin Köklenmesi Üzerine Çelik Alma Zamanı ve IBA Uygulamasının Etkilerinin Saptanması Üzerine Araştırmalar. Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Fen bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İzmir.
- Ürgenç, S. 1992. Ağaç ve Süs Bitkileri Fidanlık ve Yetiştirme Tekniği. İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi, 569, İstanbul.
- Brookes, J. 1996. House Plants, 101 Essential Tips. Dorling Kindersley, London.
- Çelem, H. ve Arslan, M. 1995. İç Mekan Bitkileri. Tagey Yayıncılık, Ankara.
- Donaldson, S. and Mchoy, P. 2009. Saksı Bitkileri El Kitabı. Çeviren: Fügen Yavuz. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Hessayon, D.G. 1998. The House Plant Expert. Expert Books, Transworld Publishers Ltd. London.
- Lancaster, R and Biggs M. 1998. What Houseplant Where. Dorling Kinderley Limited, London.
- Oral, N. 1987. İç Mekan Süs Bitkileri, Özellikleri, Üretimi ve Bakımı. Tarımsal Araştırmaları Destekleme ve Geliştirme Vakfı Yayın No: 14, Yalova.
- Yazgan M. E., Uslu, A. ve Özyavuz, M. 2013. İç Mekân Bitkileri ve Tasarımı, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayın No: 1609, Ankara.
- Yazgan, M. E., Uslu, A., Tanrıvermiş, E., 2003. İç Mekanda Bitkisel Tasarım. Saksılı Süs Bitkileri Üreticiliği Derneği Yayınları, Ankara.